

INVESTEREN IN KINDEREN ALS RANDVOORWAARDE VOOR EFFECTIEF BHO-BELEID

Gezamenlijke statement coalitie Kinderrechten in Ontwikkelingssamenwerking (KROS)

Kinderen vormen 46 procent van de bevolking in OS-landen, terwijl wereldwijd maar 12 procent van de ODA-middelen gericht is op kinderen.¹ Daarnaast zijn kinderen het meest kwetsbaar voor de gevolgen van conflict, klimaatverandering, armoede en ongelijkheid.² Meer dan 520 miljoen kinderen groeien op in oorlog en conflict, daarnaast lopen meer dan 1 miljard kinderen een extreem gevaar door de directe gevolgen van de klimaatcrisis³ en zijn er meer ernstige schendingen van kinderrechten dan ooit geregistreerd.⁴ Door de snelle technologische ontwikkelingen zijn kinderen online ook niet veilig, denk bijvoorbeeld aan seksuele uitbuiting. **Kinderrechtenorganisaties zien dat de recente bezuinigingen kinderen hard raken.**⁵ Dit treft alle beleidsterreinen inclusief onderwijs: tegen eind 2026 dreigt het mondiale onderwijsbudget met \$3,2 miljard (24%) te dalen, waardoor 6 miljoen extra kinderen niet naar school kunnen.⁶ Vooral de ondersteuning voor kleuter-, basis-, en meisjesonderwijs neemt significant af. Het resultaat is een groeiende kloof tussen de urgente noden van kinderen en de middelen die voor hen beschikbaar zijn. Beleid waarin de behoeften en rechten van kinderen structureel verankerd zijn is daarom cruciaal om kostenefficiënte investeringen met blijvende impact te realiseren.

Investeringen die de rechten van kinderen centraal stellen – zoals op het gebied van voeding, (mentale) gezondheid, onderwijs en bescherming, behoren tot de meest effectieve vormen van ontwikkelingssamenwerking. Elke euro die in een kind wordt geïnvesteerd levert gemiddeld een opbrengst van 10 euro op.⁷ Dit maakt kindgerichte investeringen niet alleen een krachtige manier om bestaande BHO-prioriteiten te versterken en sectoren met elkaar te verbinden, maar benadrukt ook dat **een kindgericht perspectief een noodzakelijke voorwaarde is voor goed, effectief en doelmatig beleid.** Bovendien is aangetoond dat deze aanpak grote maatschappelijke opbrengsten heeft, waardoor het een impactvolle en effectieve beleidskeuze is.

Sinds 2000 is het aantal kinderen dat overlijdt voor hun vijfde verjaardag gehalveerd. Dat is goed nieuws. Toch komt deze vooruitgang ernstig in gevaar komt door bezuinigingen.⁸ In 2023 overleden er alsnog 4,8 miljoen kinderen door onder andere ziektes die makkelijk voorkomen kunnen worden, zoals malaria, longontsteking en diarree.

¹ World Vision International, 2024. Putting Children First.pdf

² Aljazeera, 2024. <https://www.aljazeera.com/news/2025/11/4/crimes-against-children-in-conflict-zones-surges-in-2024-ngo>

³ UNICEF U.S.A., 2025. <https://www.unicefusa.org/stories/risk-resilience-putting-children-heart-climate-action>

⁴ UN Secretary General, 2025. https://watchlist.org/wp-content/uploads/2025-annual-report-press-release_final.pdf

⁵ Save the Children, 2025. Save the Children | Gevaar voor kinderen wereldwijd: Bezuinigingen op ontwikkelingshulp

⁶ UNICEF, 2025. <https://www.unicef.nl/wat-we-doen/nieuws/2025-09-04-bezuinigingen-dreigen-6-miljoen-kinderen-uit-school-te-houden>

⁷ World Vision International, 2025. ODA at the crossroads_final web.pdf

⁸ UNICEF, 2025. Kindersterfte wereldwijd daalt, maar bezuinigingen bedreigen vooruitgang | UNICEF

- **Vaccinaties redden jaarlijks 4,4 miljoen levens** en hebben in de afgelopen 50 jaar 154 miljoen sterfgevallen voorkomen, volgens UNICEF. De kosten bedragen ongeveer \$35 per kind en leveren meer dan \$1.500 miljard op aan wereldwijde gezondheids- en economische voordelen.
- **Schoon water en sanitaire voorzieningen leveren \$5,50 op voor elke bestede dollar**, en voorkomen 1,4 miljoen sterfgevallen per jaar. Gebrek aan hygiëne is de oorzaak van 7,6% van alle sterfgevallen onder kinderen.
- **Het redden van een kinderleven door ernstige ondervoeding te behandelen kost slechts \$100.**⁹

In de eerste levensjaren wordt het grootste deel van de hersenontwikkeling gelegd voor leren, gezondheid en productiviteit – wat later niet meer in te halen is.

Door investeringen op jonge leeftijd wordt het menselijk kapitaal van landen versterkt, wat economische groei, armoedebestrijding en maatschappelijke ontwikkeling van het gehele land blijvend verandert.¹⁰

Daarnaast worden de totale directe en indirecte kosten van geweld tegen kinderen in sommige nationale studies geschat op maar liefst 11% van het Bruto Binnenlands Product van een land, en wereldwijd op tot wel 7 miljard USD per jaar. Deze kosten overstijgen vaak de jaarlijkse overheidsuitgaven aan gezondheidszorg.

Het inzetten van ODA-middelen om geweld tegen kinderen te beëindigen is een krachtige triple-win strategie: het versterkt de economie, beschermt kinderen en jongeren en creëert een welvarende wereld, zie VN-rapport over investeren in het beëindigen van geweld tegen kinderen.¹¹

Om bovenstaande te waarborgen, moeten de belangen van het kind in alle besluiten die hen raken zichtbaar worden meegewogen, conform het Internationaal

Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK).¹²

Wanneer de noden van kinderen niet structureel worden meegenomen in ontwikkelingsbeleid, daalt de effectiviteit ervan en ondermijnt bovendien de naleving van internationaal recht. **Zet daarom bij ontwikkelingssamenwerking de belangen van kinderen centraal.** Door kinderrechten stevig te verankeren in beleid, uitvoering en begroting, bouwen we mee aan een samenleving waarin ieder kind veilig kan opgroeien en zorgen we voor maximale impact van elke euro.

AANBEVELINGEN:

1. **Versterk en veranker kindgerichte investeringen in de gekozen beleidsprioriteiten:** voedselzekerheid, watermanagement en gezondheid. Dit kan bijvoorbeeld door een verplichting van de kinderrechtentoets van de Kinderombudsman op beleid en regelgeving, het hanteren van kindspecifieke indicatoren, en een minimaal bestemmingspercentage voor kindgerichte interventies. Stimuleer daarnaast integrale aanpakken, zoals het combineren van voeding, bescherming en psychosociale ondersteuning, en zorg voor structurele participatie van kinderen en jongeren in contextanalyses en programma-ontwikkeling. Door kinderen centraal te stellen, worden middelen effectiever en duurzamer ingezet en neemt de beleidsimpact aantoonbaar toe.
2. **Zorg voor kwalitatieve en effectieve financiering.** Optimaliseer de impact van elke euro door meerjarige, flexibele steun te bieden aan ontwikkelingsorganisaties, waaronder VN-organisaties en ngo's. Dergelijke meerjarige flexibele financiering maakt de Nederlandse steun bewezen effectiever, efficiënter en structureel impactvoller.

Deze brief is opgesteld en ondertekend door UNICEF Nederland, War Child Nederland, TdH Nederland, Edukans, ICDI, Right To Play, Aflatoun, World Vision, SOS Kinderdorpen, Plan International en Red een Kind.

⁹ Bron: UNICEF.

¹⁰ World Bank, n.b. *Early Years: The Foundation for Human Capital*

¹¹ United Nations, 2025. *Investment case | Special Representative of the Secretary-General on Violence Against Children*

¹² IVRK, 1989. *Belang van het kind - Artikel 3 Kinderrechtenverdrag*